

Zima v Malenovicích

Ve stínu Lysé hory: Zimní toulky kolem Malenovic

Text a foto: Oldřich a Ladislava Pavlíkovi

Tentokrát vás zveme na pěší okružní výlet do podhorské obce Malenovice, jejíž podstatná část leží na území CHKO Beskydy, v bohatě členité krajině pod Lysou horou.

Historie a současnost Malenovic

První stálí obyvatelé se zde v rámci valašské a pasekářské kolonizace usadili v 17. století. Osada, tehdy zvaná Malinov, byla pravděpodobně založena majitelem frýdeckého panství Janem z Vrbna. Svůj dnešní název Malenovice obec získala až později. Dominantou je tu již zdaleka viditelný barokní kostel sv. Ignáce z Loyoly z roku 1673. Zajímavostí je, že v okolí Malenovic se v letech 1799 až 1984 těžila povrchovým způsobem železná ruda (s obsahem 25–30 % Fe), která se vozila do hutí v Bašce. Dnešní Malenovice jsou rekreační oblastí, nabízející návštěvníkům celoroční pobyt v malebné

přírodě. Najdeme zde hotely, penziony i horské chaty, řadu přírodních památek a cenných skvostů lidové architektury. Obec je jedním z možných východisek

Chalupa nedaleko rozcestí U Korytka pochází z roku 1890

na Lysou horu (1324 m), nejvyšší horu Moravskoslezských Beskyd. Niže popisovaný výlet, tentokrát zimní krajinou, je určen pro ty, kteří nechtějí zdolávat vysoké

vrcholy a spíše si touží udělat procházku zasněženou přírodou. Na středně náročné šestikilometrové trase nás čekají daleké výhledy a možnost odpočinku s návštěvou a občerstvením v beskydských „dřevjankách“.

K vodopádům Satiny

Místo našeho startu a cíle je u hotelu Rajska bouda, kde se nachází velké parkoviště a autobusová zastávka „Malenovice, parkoviště“. Od tohoto hotelu s restaurací, mnohými zvanou též „Rajda“, se vydáme společně s „lysaři“ po žluté turistické značené trase (TZT). Projdeme osadou s vilkami i původními chaloupkami a po pravé ruce mineme studánku. Projdeme potok Satina, pramenící na severním úbočí Lysé hory v nadmořské výšce okolo 900 m, a za hukotu tekoucí říčky pokračujeme k odpočinkovému místu zvanému U Korytka. Zde je hned několik zajímavostí. Místo získalo svůj název podle zastřešeného dřevěného korytka s přítékajícím pramenem vody, který slouží k osvěžení turistů. Mimo to se tu nachází písčovitý útvar zvaný Ondrášova skála, což je v podstatě seskupení několika od sebe oddělených pískovcových bloků. Co se názvu skály týče, podle ústního vyprávění měl být právě zde zvolen vůdcem družiny zbojníků slavný Ondráš. Kdo bude chtít, může sestoupit o 15 m níže ke skalní soutěsce a k vodopádům říčky Satiny. Přístup k tomuto místu však bývá – hlavně v zimních měsících – z důvodu kluzkého podlahy docela nebezpečný. Vodopády jsou tu sice jen metr vysoké, je jich však v tomto úseku více a s okolními břehy jsou velmi fotogenické. Právě tento horní úsek s malebnými

U vodopádů Satiny

skalními bloky, kaskádami, vodopády a peřejemi je považován za jedno z nejkrásnějších přírodních památek Beskyd.

U Veličků se pivo točí téměř 200 let

Od korytka pokračujeme po žluté TZT, až vystoupáme k hospodě U Veličků. Jedná se pravděpodobně o nejdéle sloužící hospodu v beskydském kraji. Rod Veličků ji zde nepřetržitě provozuje od roku 1825. Původně zde stála zemědě-

ská usedlost, ve které se nejdříve scházeli sousedé, horníci a lesáci po práci. Daleko později (s rozvojem turistiky) k nim přibývali i turisté. Dnes se říká: „Nebyl v Beskydech ten, kdo nebyl U Veličků.“ I po letech je tak hospůdka i s okolními usedlostmi oblíbenou zastávkou (pokud ne přímo cílem) mnoha návštěvníků pohorí na východě naší země. Kousek nad ní se v zimním období otevírá pohled na Malenovický kotel s rekreační chatou Petr Bezruč.